

Alex Vanopslaghs folkemødetale

Taler

Alex Vanopslagh
Politisk leder for Liberal
Alliance

Dato

17. juni 2022

Sted

Hovedscenen, Allinge,
Bornholm

(Tak for introduktionen, Niels. Til de af jer, der ikke ved det, så er grunden til at jeg gerne vil give noget taletid til Niels i dag den, at han har skrevet en forrygende bog..)

Der er måske nogle, der undrer sig over, at jeg inviterer en forfatter til en bog om gamle stoiske principper op på scenen i dag. Hvad har det dog med politik at gøre?

Men måske skal nogle af tidens største udfordringer, som plager vores samfund, ikke løses af os politikere, men snarere af den livsvisdom, som generationer før os har frembragt. Og som vi måske ikke er gode nok til at give videre længere.

Vi ser en bekymrende tendens til mistrivsel, stress, angst og depressioner blandt unge. Ungdommen i dag – jeg kan næsten regne mig selv med – er mere privilegeret end nogensinde før. Vi har alt den velstand og materielle tryghed vi kunne tænke os og uendeligt med muligheder i tilværelsen.

Alligevel er mistrivsel et voksende problem blandt unge. For første gang nogensinde føles friheden og mulighederne som en byrde.

Det er jo et vanvittigt paradoks, at tilværelsen er blevet ufatteligt meget lettere set udefra, men samtidig aldrig har været så svær at bære – set indefra.

Og det er ikke noget vi kan lovgive os ud af.

Der er mange årsager til unges mistrivsel. Jeg har selvsagt ikke alle svarene. Jeg tror, at det blandt andet drejer sig om en perfektionskultur, hvor mange unge er konstant optaget af at fremstå fejlfrie og perfekte på alle fronter; 12-taller på

karakterbladet, likes på instagram og at vi konstant skal være lykkelige. Åh, er vi ikke lykkelige det meste af tiden, så er vi fiaskoer!

Vi bliver kort slagt opslugt og tilfangetaget i overdrevent selvoptagethed. Hvor vi konstant skal mærke efter, hvordan vi har det, måle og veje os selv og sammenligne os med andre.

Men der er jo kun én vi burde sammenligne os selv med; Nemlig den vi selv var i går med den vi er i dag.

Jeg tror også det drejer sig om, at de voksne har opgivet at voksne, der tager myndigheden på sig og viser vejen frem for de unge. Uanset om man kigger ind i klasseværelset, børneværelset eller ud i samfundet, er det svært at finde en autoritet, man som ung kan læne sig op ad. Vi forældre er blevet så bange for at være myndige voksne, at vi er blevet til ”hvad synes du selv”-forældre, der føler ubehag ved at markere grænser og sætte klare rammer for vores børn ...

Den almene dannelse – læren om rigtigt og forkert – om dyderne – og om hvordan vi gebærder os gennem livet – fylder mindre.

I stedet har vi erstattet det med det frigjorte liv – du er en fri sjæl, frigjort fra dine rødder, dit ophav, ingen bånd binder dig, ingen forventninger eller normer skal stå i vejen for dit spring ud i intetheden - du skal bare huske at være lykkelig imens!

Men når man ikke har fast grund under fødderne, bliver selv de mindste skridt vanskelige.

Og hér tror jeg, at stoikerne kan hjælpe os tilbage på mere fast grund.

Ved at lægge vægt på, at vi skal acceptere vores egne begrænsninger og fejlbarlighed. Acceptere vores lod i livet og acceptere det, der er ude af vores kontrol. Droppe selvoptagetheden og fokusere på, at det er vores rolle i det fælles, som betyder noget.

Jeg tror på at et moderne, hektisk, digitalt og uforudsigeligt liv kan blive nemmere at være i ved at tage ved lære af fortidens kloge hoveder. Og derfor er den almene dannelse så vigtig – og det er afgørende, at folkeskolen får et løft.

Problemet i dag er jo, at alt for mange unge har mistet muligheden for at sætte deres liv ind i en sammenhæng. Og ja, glemme sig selv for en stund.

Men det er en ufattelig hjælp at vide, at man ikke står alene i verden med sine problemer.

Når man kan læse en roman fra 1800-tallet om unge pigers kærestesorger, er der da også håb for, at man selv kan komme sig over kærestesorgen.

Når man kan læse en bibelhistorie eller en græsk myte om alt for genkendelige følelser som vrede, hævn, lyst og fortrydelse, ja, så får man jo nok lidt nemmere ved at acceptere, at den slags huserer i os alle.

Eller når man kan hive tanker frem, der er tænkt for 2000 år siden i det gamle Grækenland og Rom som Niels Overgaard gør.

Det er jo det dannelsen handler om; Det handler om en indsigt i, hvordan mennesker gennem tusinder af år har håndteret livets svære følelser og udfordringer.

De principper, tanker og dyder, som stoikerne talte og skrev om – som Niels Overgaard lige har talt om og skrevet en fremragende bog om – kan være med til at give os en følelse af frihed og ro.

Også selvom det det kan være ret angstprovokerende at tænke på, at vi skal acceptere alt, hvad der er ude af vores kontrol. Vi er ikke herre over særlig meget af det det, der sker med os.

Og alligevel er der en enorm frihed i at acceptere det. For så er man fri til at kaste sin energi i det, der er i vores kontrol; og som rent faktisk betyder noget! Nemlig HVORDAN VI ER SOM MENNESKER. Om vi gør de rigtige ting og behandler andre mennesker på en ordentlig måde.

Som Niels skriver i sin bog; Succes er at gøre det rigtige.

Så er det, vi kan spørge os selv: Hvem vil du gerne være?

Vil du være én, der gør dig svag og forventer, at alle andre skal løse dine problemer?

Eller vil du være én, der tager livet på dig og stræber efter at være stærk?

Vil du være én, der er bange for fremtiden og alle problemerne, der lurder derude?

Eller vil du være én, der er klar til at løse problemerne – og gribe mulighederne?

Vil du gerne være én, der er bitter, krævende, passiv, krænket og ansvarsløs?

Eller vil du være én, der er næstekærlig, selvopofrende, initiativrig, robust, ansvarsfuld?

Ja, Du ER et offer for alt muligt. Men du er så meget mere end det.

Så hvem vil du være? Valget ER dit. Og du har så pokkers meget at bidrage med. Du kan blive dygtig til ting og gøre en forskel. Du kan hjælpe mennesker, du møder på din vej. Du kan være den gode kollega, den opmærksomme ven eller den kærlige forælder. Du har muligheden for at påvirke verden og gøre folks liv bedre!

Der er mennesker nok, der vil fortælle dig, at det vigtigste kendetegn ved dig, det er, at du er et offer.

Det kan være de dominerende velfærdsideologier, hvor det ikke er til at sparke sig frem for politiske partier, som altid vil erklære bestemte vælgergrupper for ofre, som skal reddes med ydelser, handleplaner, tilskud, forbud, påbud og hvad ved jeg.

Hvor intet problem er for småt – og ingen udgift er for stor – til at der ikke står en velfærdsminister klar med at løfte om at frelse dig.

Det kan være tidens woke, venstreorienterede identitetsbevægelse, der fortæller dig, at du er et offer [for] alskens ting og sager; kønnet på en kagemand, skriften

på en T-shirt eller fordelingen af køn i en bestyrelse. Det hele er en stor, ond konspiration mod dig! Dit stakkels, bette offer.

Det kan også være højrepopulistiske nationalister – nationalkonservative kalder de sig - der fortæller dig, at du som en del af det sande folk er et offer for den globalistiske elite, du er et offer for akademikerne i de fine saloner i København, du er et offer for politisk korrekthed og hvad ved jeg.

Fælles for det hele er, at det lægger hele ansvaret for dit liv over på andre. For det er da også så synd for dig det hele.

Men gør du dig selv en tjeneste ved at tro på det?

Måske skal vi bruge mindre tid på at bebrejde andre mennesker for vores livs lidelser og bruge mere tid på selv at arbejde for at give livet mere mening og medvind.

Og det er nok også nøglen til at skabe fremtidens Danmark. Det er også sådan Danmark tidligere blev til et fantastisk land. Fordi et ansvarligt folk tog livet på sig og forsøgte at gøre samfundet bedre.

Kongen gjorde det ikke for dem. Godsejeren gjorde det ikke for dem. Skattefoden gjorde det bestemt ikke for dem.

Der blev ikke dannet højskoler, andelsmejerier, friskoler, skytteforeninger, partier, stiftelser eller virksomheder af sig selv.

De blev skabt, fordi mennesker tog ansvaret på sig og ydede noget. Både for sig selv, og for andre.

Så hvem ved? Måske kunne vi simpelthen også genrejse Danmark som en lille, men stærk og stolt nation ved at se mindre indad og nedad og mere udad og opad.

Det er sådan, vi vokser som mennesker.

Så hvem vil du gerne være?

Vil du være én, der forbedrer dig, eller én, der står stille?

Ikke fordi du skal stræbe efter at blive ét eller andet perfekt supermenneske.
Men det skader nu ikke at stræbe efter at blive et bedre menneske.

For verden har brug for dig. Du kan gøre så meget godt for andre mennesker,
uanset hvem du er.

Tak for ordet.

Kilde

Manuskript modtaget fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Folkemødetale, Liberal Alliance, Politisk tale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/alex-vanopslaghs-folkemoedetale-2022>